

চৰহা পোক আৰু ইয়াৰ নিয়ন্ত্ৰণ ব্যৱস্থা

ধানখেতিত চৰহা পোক নামৰ ক'লা ৰঙৰ কাঁইটীয়া গুবৰুৱা জাতীয় কীটৰ মাৰাত্মক উপদ্ৰৱৰ ফলত অসমত প্ৰতিবছৰে এক বুজন পৰিমাণৰ উৎপাদন হ্রাস হৈছে। এই বিধ্বংসীকাৰী পোকটো ছবিত দেখুৱাৰ দৰে সমগ্ৰ অংশ কাঁইটেৰে ভৰা। ইয়াৰ পলু আৰু প্ৰাপ্তবয়স্ক পোকবোৰে সাধাৰণতে কঠীয়া বা কোমল ধান গছৰ পাতবিলাকৰ সেউজীয়া অংশবিশেষ খাই নষ্ট কৰে। পলুবিলাক পাতৰ ভিতৰতেই ডাঙৰ হৈ লোটা বান্ধে। কণীৰ পৰা পূৰ্ণাঙ্গ অৱস্থা পাবলৈ ক্ৰমেও তিনিৰ পৰা পাঁচ সপ্তাহ সময় লাগে। এই হিচাবত প্ৰতিটো খেতিৰ বতৰত দুটা বা চাৰিটাকৈ বংশবৃদ্ধি হ'ব পাৰে। ধাননি পথাৰ মাৰাত্মকভাৱে আক্ৰমিত হ'লে পথাৰবোৰ বগা পৰি জ্বলি যোৱাৰ দৰে হয়।

পলু আৰু গুবৰুৱাবিলাক অতি সহজে এখন পথাৰৰ পৰা আন এখনলৈ বিয়পি পৰে। কম বেছি পৰিমাণে সকলো ধানৰ জাতকে এই পোকে আক্ৰমণ কৰে। সেয়ে এখন পথাৰত চৰহা পোকৰ আক্ৰমণ দেখাৰ লগে লগে সমীপৱৰ্তী সকলো পথাৰতে নিবাৰণমূলক ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰিব লাগে। বিশেষ মন কৰিবলগীয়া যে এই পোকে ঘাঁহজাতীয় উৰি দল, বিনয়, ববছা আদি বিভিন্ন ঘাঁহবিলাকত বংশবৃদ্ধি কৰি সিহঁতৰ বংশক্ৰম ৰক্ষা কৰে। সাধাৰণতে ফাগুন (ফেব্ৰুৱাৰী-মাৰ্চ) মাহত উল্লেখিত ঘাঁহবিলাকত প্ৰথমে চৰহা পোকবোৰে বংশবৃদ্ধি কৰি ক্ৰমান্বয়ে ধাননি পথাৰলৈ বিয়পি পৰে।

নিয়ন্ত্ৰণৰ উপায় :

- (১) চৰহা পোকৰ দ্বাৰা আক্ৰান্ত পথাৰবিলাকৰ নৰাবিলাক পুৰি বা অন্য উপায়েৰে নষ্ট কৰিব লাগে, কিয়নো ধানৰ মূঢ়া নাইবা শিপাত চৰহা পোকৰ পূৰ্ণাঙ্গ গুবৰুৱা বিলাকে শীতকাল অতিবাহিত কৰে। সেয়েহে শালিধানৰ পাচত আছধান কৰিলে বিশেষভাৱে আক্ৰান্ত অঞ্চলৰ নৰাবিলাক পুৰি পেলাব লাগে।
- (২) পথাৰত গহৰা গজা ধানপুলিবোৰ আৰু মূঢ়াৰ পৰা গজা পুলিবোৰ নষ্ট কৰিবৰ বাবে বহাগ বিহুৰ পাচৰ পৰাই মাটিত দকৈ চহাব লাগে। ইয়াৰ ফলত চৰহা পোকৰ খাদ্যৰ অভাৱ হৈ বংশবৃদ্ধিত বাধাগ্ৰস্ত হয়।
- (৩) চৰহা পোক বিলাকে বছৰত ধান নথকা সময়চোৱাত দলনি আৰু পিতনিত থকা দল, উৰিদল, বাঁহপতীয়া আদি ঘাঁহবিলাকত ফেব্ৰুৱাৰী - এপ্ৰিললৈ (মাঘ মাহৰ পৰা বহাগলৈ) বংশবৃদ্ধি কৰে। এনে ধৰণৰ ঘাঁহবিলাক মাৰ্চ মাহৰ ভিতৰত নষ্ট কৰিব লাগে।
- (৪) কঠীয়া তোলাৰ ৫-৭ দিনমানৰ আগতে কাৰ্বফুৰন ৩-জি কঠীয়া তলীৰ প্ৰতি বৰ্গমিটাৰত ৩ গ্ৰামকৈ ছতিয়াব লাগে। ইয়াৰ লগতে তলী ডবা জীপাল ৰখাৰ ব্যৱস্থা ল'ব লাগে। এনে ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰিলে ধানৰ কঠীয়া বিলাক ২০-২৫ দিন পৰ্যন্ত প্ৰাৰম্ভিক কীট-পতঙ্গৰ আক্ৰমণৰ পৰা ৰক্ষা পৰিব।
- (৫) পৰাপক্ষত ব্যাপক অঞ্চলত চৰহা প্ৰতিৰোধী ধানৰ জাত ব্যৱহাৰ কৰিব পাৰি। মনোহৰ, শালি, গুৰিন্দ, বৰো-১, গেৰেম শালি আদি জাতৰ কিছু পৰিমাণে চৰহাৰ আক্ৰমণ প্ৰতিৰোধ কৰাৰ ক্ষমতা আছে।
- (৬) ৰোৱাৰ আগতে কঠীয়াবিলাকৰ আগ কাটিব লাগে আৰু এইবিলাক ততালিকে গৰু-মহক খাবলৈ দি অন্য উপায়েৰে নষ্ট কৰিব লাগে। কিয়নো চৰহা পোক আৰু অন্যান্য প্ৰায়বিলাক ধানৰ অনিষ্টকাৰী কীট-পতঙ্গই পাতৰ আগ অংশত কণী পাৰে।
- (৭) মাৰাত্মকভাৱে চৰহা পোকে আক্ৰমণ কৰা ৰোৱাবিলাকৰ আগ অংশ কাটি নষ্ট কৰিব লাগে। এনেদৰে কটা অংশ পথাৰত কেতিয়াও পেলাব নালাগে। এনে কৰিলে পাতৰ পৰা পলুবোৰ ওলাই গৈ পুণৰ ধান গছত আক্ৰমণ কৰিব পাৰে।
- (৮) পথৰুৱা আলিত আৰু পথাৰৰ ওচৰে-পাজৰে ও মাজত থকা ঘাঁহজাতীয় সকলোবোৰ বন-বাত আঁতৰাই পৰিষ্কাৰ কৰি ৰাখিব লাগে। কাৰণ এনেধৰণৰ সকলোবোৰ বন-বাতই চৰহা পোকৰ বিকল্প খাদ্য আৰু বংশবৃদ্ধিৰ স্থল।

(৯) কেতবোৰ চৰাই, মকৰা, পতঙ্গভোজী কীট আদিয়ে চৰহা পোক ভক্ষণ কৰি প্ৰাকৃতিকভাৱে চৰহাৰ বংশ নিয়ন্ত্ৰণ কৰি ৰাখে। গতিকে এনে ধৰণৰ পতঙ্গভোজী জীৱবোৰৰ উৎসাহিত কৰিব পৰা ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰিব লাগে।

(১০) ঘৰৰ কাষৰ পথাৰবিলাকত চৰহা পোকৰ আক্ৰমণ আৰম্ভ হলে লগে লগে হাঁহ চৰিবলৈ দিব লাগে। হাঁহে এই পোকবিলাক খোৱাৰ উপৰিও অন্যান্য অনিষ্টকাৰী কীট-পতঙ্গও ভক্ষণ কৰে।

(১১) জৈৱিক নিয়ন্ত্ৰণৰ উপায় হিচাপে বিউভেৰীয়া বেচিয়ানা নামৰ ভেঁকুৰবিধ চৰহা পোক নিয়ন্ত্ৰণৰ বাবে কামত লগোৱা হৈছে। ইয়াক এক বিশেষ মাধ্যমত বংশবৃদ্ধি কৰা হয়। প্ৰতি ৪০০-৭০০ লিটাৰ পানীত তিনি কিলোগ্ৰাম উক্ত ভেঁকুৰ বাহক মাধ্যমটি মিহলি কৰি প্ৰতি হেক্টৰ মাটিত ছটিয়াব লাগে।

সমযোগীকৈ কৰিবলগীয়া ৰাসায়নিক দ্ৰব্যৰ প্ৰয়োগ :

পথাৰত প্ৰতিজোপা ধান গছত এটাতকৈ অধিক চৰহা পোকৰ পলু বা পূৰ্ণাঙ্গ গুবৰুৱা দেখাৰ লগে লগে তলত উল্লেখ কৰা নিৰিখত কীটনাশক ঔষধ ব্যৱহাৰ কৰিব লাগে।

দৰৱৰ নাম	দৰৱৰ পৰিমাণ প্ৰতি হেক্টৰত	পানীৰ পৰিমাণ	
		শক্তিশালিত স্প্ৰেয়াৰ	হস্তচালিত স্প্ৰেয়াৰ
ফচফামিদন (ডাইমেট্ৰন ১০০ ই.চি)	৬৫০ মিঃলিঃ	১২৫ লিটাৰ	৭০০ লিটাৰ
ক্লৰোপাইৰিফিচ (ডাইমেট্ৰন ২০ ই.চি)	১০০০ মিঃলিঃ	১২৫ লিটাৰ	৭০০ লিটাৰ
কুইনালফচ (ইকালাক্স ২৫ ই.চি)	১৫০০ মিঃলিঃ	১২৫ লিটাৰ	৭০০ লিটাৰ
ফচালন (জোলন ৩৫ ই.চি)	১৪৫০ মিঃলিঃ	১২৫ লিটাৰ	৭০০ লিটাৰ
ডাইক্ল'ৰ'ভচ (নুভান ১০০ ই.চি)	৫০০ মিঃলিঃ	১২৫ লিটাৰ	৭০০ লিটাৰ

(উৎস : অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়, যোৰহাট - ৭৮৫০১৩)